

Skuggan av en trädgroda. Costa Rica, november 2009.

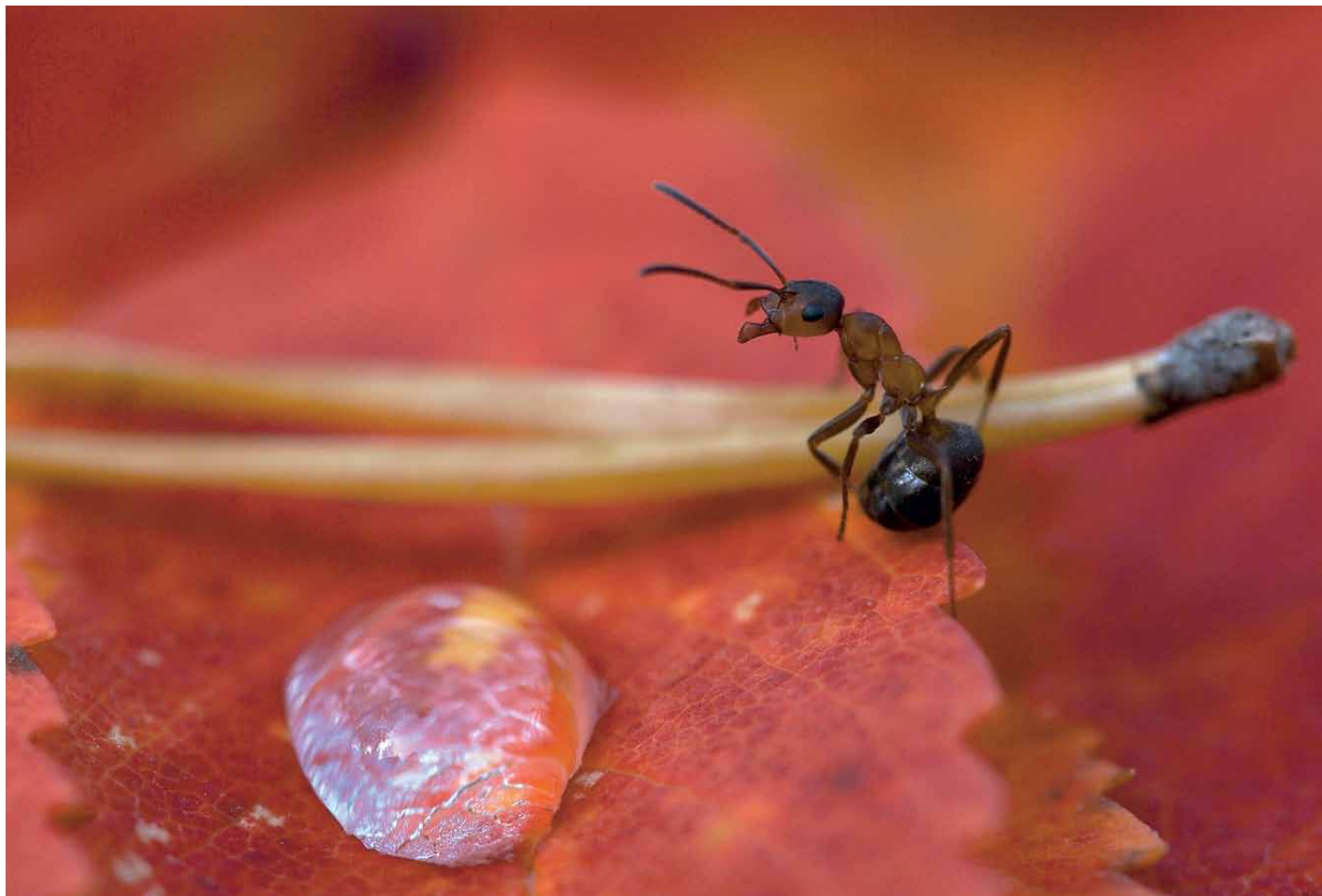
**NATUR
FÅN
GAREN
PETER
LILJA**

foto

Två brunbjörnar ser till att säkra arten medan en tredje björn
beskådar spektaklet. Kuhmo, Finland , juni 2004.

En myra lutar sig mot ett barr på ett rött rönnlöv. Fotograferad i Peters hemvist Medle, Västerbotten, september 2007.

Hermeliner, brunbjörnar och lappugglor runt knuten i Västerbotten. Lupiner på Island och pingviner på Antarktis. Fotogeniska trädgrodor i Costa Rica och uppbetade orkidéer på Cypern. Jobbet som naturfotograf tar Peter Lilja både nära och långt bort.

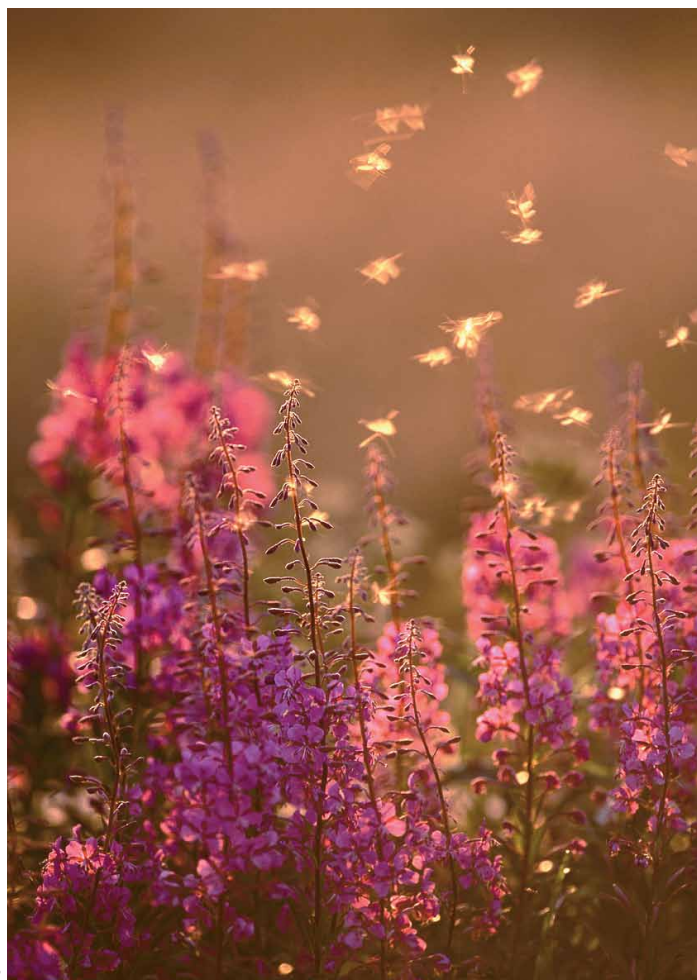
text _____ **Elin Parmhed** foto _____ **Peter Lilja**

EN MIL UTANFÖR Skellefteå i Västerbotten ligger Medle med några hundra invånare. En av dem är naturfotografen Peter Lilja. Naturen i närområdet bjuder på såväl givna som mindre väntade motiv. Långa dagar i gömsle kan ge spännande bilder på björnar, likaväl som en myra i förbifarten på vägen till gömslet eller en hermelin som påpassligt tittar upp från husgrunden på gården kan resultera i spännande bilder. Bildseendet är en del av Peter var han än går, vad han än gör.

–Man blir lätt insnöad och går och letar efter motiv även när kameran inte är med, säger han. Jag har en drivkraft att få bra bilder, ett behov av att skapa bilder. Det blir som ett levnadssätt.

Peter är knuten till flera bildbyråer både i Sverige och utomlands, bland annat Getty Images. Vad som säljer bäst är varken inspirerande att tänka på eller lätt att förutspå.

–Tanken finns där, men samtidigt kan man inte tänka så. När jag kommer till ett ställe försöker jag se var jag kan få bra bilder och motiven faller sig ganska naturligt. Oftast är det inte heller det man tror som kommer att sälja bäst. För några år sedan var jag ute för att fotografera en specifik grej, men så fotade jag en myra i förbifarten, som ett snapshot. Det visade sig sen att det var den bilden som sålde bäst.

En Zebra poserar framför bilens strålkastare med en afrikansk skymningshimmel i bakgrunden. Etosha NP, Namibia, november 2002.

Tanken på hur andra fotografer gestaltat ett motiv tidigare är inte heller särskilt närvarande. Även om Peter gärna tittar på och inspireras av andra fotografers bilder.

–Skulle man tänka på det är det inte lönt att ta en enda bild. Det finns ett grymt bildflöde och man får försöka fotografera någonting nytt. Det är inte så lätt, men man får gå sin egen väg och försöka att inte tänka så mycket på omgivningen.

Varje år försöker han åka på en eller två längre resor. Förra året blev det tre. Dels bar det i väg till Costa Rica där han plåtade fotogeniska trädgrodor. Dels åkte han till Cypren i en och en halv vecka och Kreta i två veckor för Wild Wonders of Europes räkning. På Cypren var uppdraget att fota orkidéer. En inte helt lätt historia.

–De har massor av getter där som käkade upp allt vad orkidéer

hette. Men det blev lättare och lättare att hitta rätt ställen när jag hade varit där ett tag.

Peter tänker brett när han fotograferar; närbilder, översiktsbilder och landskapsvyer. Men han tänker inte bara natur – på Costa Rica blev det även bilder på surfare.

–Om det är till ett reportage måste jag fota annat också. Det är roligt att fotografera människor.

Även om tiderna är lite svårare just nu, har han sålt in reportage där han både skrivit och fotat, till framför allt lokaltidningarna i Västerbotten.

Resorna ger också perspektiv på närmiljön.

–Det finns ju fantastiskt mycket i närmiljön, men det är lätt att bli hemmablind och inte se motiven. När man reser får man lite distans till det och ser det vardagliga med nya ögon.

DET FINNS ETT GRYMT BILDFLÖDE OCH MAN FÅR FÖRSÖKA FOTOGRAFERA NÅGONTING NYTT. DET ÄR INTE LÄTT, MEN MAN FÅR GÅ SIN EGEN VÄG OCH FÖRSÖKA ATT INTE TÄNKA SÅ MYCKET PÅ OMGIVNINGEN. *Peter Lilja*

Cyklamen fotograferad på Cypern i april förra året för Wild Wonders of Europe.

Vad letar du efter i dina bilder?

–Spännande ljus och kanske något visst beteende när det gäller djur. Jag vill också skapa någon slags stämning och visa hur vacker naturen är för dem som kanske inte är ute så mycket.

Han vill även gärna få in någon form av budskap i bilderna. Men vad det är för budskap är upp till betraktaren. Bilder som räcker länge går före snabba bilder som ger alla svar på en gång.

–Den där med ödlan och löven är lite rolig för man ser först inte ödlan utan bara en massa löv.

STEGET TILL ATT arbeta på heltid som naturfotograf kom av ett stycke mod. När barnen kom för tio år sedan blev det svårt att ha ett heltidsjobb, fotografera och ta hand om barnen.

–Det jag hade att välja mellan var att fota mycket mindre eller att fota på heltid.

Det blev heltid. En satsning som satte fjärlar i magen det första året, men sen rullade på av sig själv. Och i dag är Peter Lilja en av de främsta naturfotograferna i Sverige.

Vägen till en lyckad karriär genomsyras av tålmod. Tålmod att sitta i ett gömsle i fyra dagar och vänta på det rätta ögonblicket då allt händer. Och grunden i det genuina intresset för natur, djur och fåglar.

När jag träffar Peter på Norrlandsdagarna i Skellefteå har han precis visat bilder för åhörarna och fått frågan: »Hur pallar du?» En inte helt osökt fråga. Vad är det som gör att han orkar sitta och vänta i flera dygn?

>

Silvertärnan gör ett utfall mot fotografen för att markera att detta är hans revir. Täme, Västerbotten, juni 2007.

Rödögd trädgroda, Costa Rica, november 2009.

–Man väntar ju på att det ska hända någonting häftigt och ofta gör det om man har tålamodet. Det går inte att sitta hur länge som helst, men med tiden blir det oftast bra resultat. Och så ska man ha tur med väder och vind.

–Det krävs att man är intresserad av naturen. Man kan sitta i tre dagar och det händer ingenting, sen händer allting under två timmar och så blir det lugnt igen. Men det är väl lite av tjustringen tror jag. —

PETER LILJA

FOTO: ANTON LILJA

Familj Fru och tre barn.

Bor Medle, Skellefteå.

Gör Naturfotograf och skribent.

Fotografer som inspirerar Frans Lanting och en hel uppsjö andra naturfotografer.

Utrustning Småbild och fasta zoomgluggar. Favoritobjektivet är 200-400mm.

Övrigt Har vunnit första pris i BBC:s världsspännande tävling *Wildlife Photographer of the Year*.

Webbsida www.peterlilja.com